

BOULEVARDTEATERNS

BRÖDERNA PIXON - och TV:ns hemtrevliga sken

Handledarmaterial

till föreställningen av Daniel Goldmann

Hej!

Det här är ett handledarmaterial för er som ska se "Bröderna Pixon - och TV:ns hemtrevliga sken" på Boulevardteatern. Här finns tips och inspiration till uppföljningsarbetet ni kan göra efter föreställningen. Att tillsammans med barnen bearbeta, reflektera över, och leka kring det ni sett, fördjupar teaterupplevelsen och är ett roligt sätt att släppa lös din och deras kreativitet.

Använd materialet helt efter eget huvud och hjärta. Lägg till, dra ifrån och kasta om övningar så att det passar just din grupps ålder och kynne. Vill ni jobba i en längre sammanhållen workshop, eller i kortare pass över en längre tid? Är gruppen såpass stor att den mår bäst av att delas upp i smågrupper? Vill ni hålla er till enklare övningar, eller kasta er in i de mer avancerade? Det är du som känner dina barn och bäst besvarar de frågorna.

Inför teaterbesöket

Om du går med en barngrupp som inte varit på teater förut, kan det vara bra att samlas inför besöket och prata lite om vad teater är för något. Vad är skillnaden mellan att se på teater och att titta på en film hemma i soffan? Berätta gärna lite om de mest grundläggande sakerna, som hur ni ska ta er till teatern, att ni först kommer till en foajé, att det finns möjlighet att hänga av sig och gå på toaletten, att ni sen släpps in i salongen där ni tas emot och välkomnas av en skådespelarna som sen kommer att vara med i själva pjäsen.

Ibland får barn (och även vuxna) bilden att teatern är en plats där man måste vara knäpptyst, sitta rak i ryggen och skärpa till sig. Detta är verkligen en sanning med modifikation. Naturligtvis bör man inte klättra på stolarna eller babbla högljutt om saker som inte har med föreställningen att göra. Då stör man ju både resten av publiken och skådespelarna. Men framförallt ska teaterbesöket få vara en spännande, lustfylld och levande upplevelse, där man gärna får reagera så det hörs och märks på det som händer på scenen.

Viktigt är också att du som vuxen får ro att njuta av spelet och ha roligt tillsammans med barnen. Väl inne i salongen tar skådespelarna hand om er och hjälper er till rätta så att du, när föreställningen börjar, ska kunna släppa din roll som ansvarig och bli en teaterbesökare som alla andra. Mycket nöje!

Efteråt

Ett bra sätt att börja efterarbetet är att tillsammans hjälpas åt att minnas det ni varit med om. Samlas i en ring och be alla att i tysthet tänka på en sak de minns från föreställningen. Det kan bli en replik, ett skeende, en del av scenografin, en docka eller kanske en detalj av inredningen i foajén. När alla tänkt färdigt tar ni en runda där alla får berätta sitt minne. Glöm inte att bidra med eget eget minne.

När ni på detta sätt rekapitulerat pjäsen, är det lätt att prata vidare.

- Vad var roligt? Överraskande? Knasigt? Sorgligt? Läskigt?
- Vilka var de olika rollerna? Hur var de? Hur såg de ut? Hur betedde de sig?
- Hur mycket tittar vi på TV?
- Vad är det bästa / sämsta med att titta på TV?
- Vad gör vi när vi inte tittar på TV?
- Vilka lekar är roligast och varför?
- Hur känns det att bara sitta still jämfört med att röra på sig?
- Äter vi när vi tittar på TV? Vad?
- Vad är nyttigt och onyttigt att äta?
- Hur många syskon har vi?
- Hur är det att ha syskon?
- Var vill man helst vara i syskonskaran?
- Vilka gamla människor känner vi?
- Hur ofta umgås vi med gamla människor?
- Vad är lika och vad skiljer sig mellan barn och gamla människor?

Rita och skapa

Med utgångspunkt från vad ni pratat om kan barnen få rita och måla. Kanske blir det något de minns ur föreställningen, eller en bild som föreställer en favoritlek, eller rentav ett favoritprogram på TV. Skapandet kan så klart ske i tre dimensioner också. Låt er lust och tillgång till material styra. Varför inte bygga egna TV-apparater? Med hjälp av t.ex. skokartonger kan man ju lätt göra en egen TV och fylla den med saker och figurer som blir till helt egna program.

Om man vill kan man sen anordna "TV-mys" där barnen får visa sina program för varandra. Kanske blir det en alternativ mellis-stund med något nyttigt att mumsa på medan man tittar.

Upptäcktsfärd utomhus

I pjäsen tvingas bröderna Pixon lämna TV-soffan och kastas ut på en ofrivillig upptäcktsfärd utanför det trygga hemmet. Detta kan ju inspirera till att ge sig ut och se vad man kan upptäcka för nytt i sina välbekanta omgivningar. Ta barnen på en liten tur utomhus och ge dem i uppgift att få syn på fem saker, stora eller små, som de aldrig lagt märke till tidigare. Du gör under tiden en lista över alla upptäckter.

När ni kommer tillbaka kan ni gå igenom listan tillsammans. Den som gjort upptäckten kan få berätta så detaljerat som möjligt om sitt fynd. Detta kan leda till funderingar kring varför man inte lagt märke till sakerna förut och varför man såg dem just idag.

Vill ni gå vidare med detta, kan det bli en stor gemensam teckning där alla kan klistra in bilder av sina fem upptäckter.

Teaterlekar

Namn och rörelse

Detta är en bra komma-igång-övning. Alla ställer sig i en ring. Någon börjar med att säga sitt namn och sen göra en kort rörelse den tycker passar till namnet. T.ex. "Anna!" *hopp-hopp*. Sen upprepar hela gruppen namnet och rörelsen i kör tillsammans. Nästa person i ringen säger sitt namn och gör en ny rörelse. T.ex. "Alexander!" *sätter händerna på huvudet*. Gruppen upprepar det första namnet och rörelsen och sen det andra. (Anna! *hopp-hopp*, Alexander! *sätter händerna på huvudet*.) Undan för undan blir ramsan längre och till slut innehåller den alla namn och rörelser.

Säga nej och säga ja

Det här är också en bra övning att börja med. Den går ut på att visa skillnaden mellan att blockera och att acceptera någons förslag.

Ge först barnen i uppgift att säga nej till alla dina förslag. (Vi hoppar jämfota! Nej. Vi dansar! Nej. Vi leker lejon! Nej. Osv.) Det blir så klart inte mycket gjort.

Nu får barnen i uppgift att i stället svara ja på allt och haka på i leken. (Vi hoppar jämfota! Ja, det gör vi! *Alla hoppar*. Vi dansar! Ja, det gör vi! *Alla dansar*. Osv.) Nu märker alla att det händer betydligt mer och att det blir mycket mer leka av.

Den här övningen kan kompletteras med att man sätter sig i ring och tillsammans funderar på när det blir så att man bara säger nej, eller bara säger ja. Hur leker man bra tillsammans? Vem bestämmer i en lek? När är det viktigt att säga nej?

Vad kan man leka med denna?

Ställ er i ring runt ett vanligt föremål. Det kan vara en stol, en kvast, ett litermått eller något helt annat. Leken går sedan ut på att som grupp komma på så många saker som möjligt man kan låtsas att den saken är. En i taget går in i ringen, tar föremålet och börjar låtsas. Till exempel kan man lyfta stolen och börja dricka ur den. De som står i ringen börjar ropa gissningar på vad föremålet blivit förvandlat till. När någon gissat rätt, i det här fallet "glas", kan någon annan gå in och börja med en ny låtsas-lek.

TV-charader

En person bestämmer sig för ett visst TV-program och försöker, utan att prata, få de andra att förstå vilket det är. Gester och rörelser får alltså användas, men inga ord. Åskådarna gissar tills de kommit på svaret och då är det dags för nästa charad.

Man kan också pröva att två personer kommer överens om ett program, spelar upp en liten scen ur programmet tillsammans, nu med både ord och ljud. De håller på tills åskådarna gissat vilket program det är.

Gamlingar och deras minnen

I den här leken får barnen förvandlas till ovanliga gamlingar, som berättar om och visar upp fantastiska saker de gjorde när de var unga.

Börja med att låta gruppen komma på, eller kanske hitta på, en samling namn. Skriv upp namn-förslagen på lappar och lägg dem i en skål. Samla sen förslag på ovanliga och spännande saker att göra och lägg i en anna skål. T.ex. jaga isbjörn, vara pirat, bygga slott eller uppfinna nya godissorter. Gör också en egen lista med olika egenskaper en gammal människa kan ha. T.ex. darrig, glömsk, piggt som en mört, butter, mumlig, skrattig eller närsynt.

En i taget drar ett namn och en syssla ur skålarna och får en egenskap från listan. Kanske blir man den pigga tanten Asta som ska visa barnen hur det gick till när hon byggde en tidsmaskin.

Saga med luckor

Hitta på en saga tillsammans med barnen genom att lämna luckor i texten som de får fylla i. (Det var en gång en ... Ekorre! som ville lära sig att... Spela piano! Osv.)

Börja med en saga där ni bara sitter ner och berättar och lyssnar. Res er sen upp och berätta en saga där ni också gör det ni berättar om. Nu fylls rummet med t.ex. hoppande ekorrar som övar piano för fulla muggar.

Efteråt kan man, om man vill, prata lite om skillnaderna mellan att sitta still i TV-soffan och att leka roll-lekar.

5-bilds-teater

Jobba i små grupper om ca 4-5 barn. Välj en känd saga och låt gruppen bestämma de fem viktigaste händelserna i berättelsen. Låt sedan barnen ta de olika rollerna som finns i sagan och ställa upp sig i tysta stillbilder, en för varje händelse. När ni sedan har fem tydliga "levande tavlor" kan gruppen visa dem för resten av barnen, som får gissa vilken saga det är. När de visar upp sin berättelse får man bäst effekt om publiken blundar mellan bilderna, så att de ej ser förflyttningarna mellan, utan bara själva stillbilderna.

Vill du ta det ett steg till, kan de få spela upp det som händer mellan bilderna och vips, så har ni en liten pjäs!

Egna pjäser

Om ni vill, kan ni sedan göra egna pjäser. Hjälpt barnen att bygga upp enkla historier som de kan minnas och sedan spela upp för varandra. Det kan vara bra att ställa följande frågor:

- Vem/vilka handlar det om?
(Tex en kanin)
- Vad vill huvudpersonen uppnå?
(Hon vill bli fotbollsproffs.)
- Vem/vad stöter hon på som hindrar henne?
(En varg-fotbollstränare som inte vill ha kaniner i laget.)
- Vad gör hon för att övervinna hindret?
(Hon klär ut sig till varg för att komma med i laget.)
- Hur går det?
(Hon gör sjutton mål och blir matchhjälte.)
- Hur slutar det?
(Hon avslöjar att hon är kanin. Alla blir förvånade men hon får vara kvar i laget för att hon är så bra.)

Besök: www.boulevardteatern.se